

WSTRZYMANIE WYKONALNOŚĆ KARY PIENIĘŻNEJ

Paweł Smoręda

radca prawny z Kancelarii JMRS Radcowie Prawni

Na podstawie przepisów ustawy z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz.U. z 2007 r. Nr 125, poz. 874 ze zm.) uprawnione organy, głównie Inspekcja Transportu Drogowego, nakładają kary pieniężne za stwierdzone naruszenia prawa transportowego.

Kary te nakładane są w formie decyzji administracyjnych. Od decyzji tej służy każdemu ukaranemu odwołanie do organu wyższej instancji. Co ciekawe, decyzje wydawane przez organy pierwszej instancji są wykonalne już w terminie 21 dni od dnia doręczenia decyzji o karze. Nadaje się im tzw. rygor natychmiastowej wykonalności. Oznacza to, że nawet w razie wniesienia odwołania przez ukaranego przedsiębiorcę, organy skarbowe mogą prowadzić egzekucję administracyjną przeciw niemu.

O ile natychmiastowa wykonalność nieostatecznej decyzji jest zrozumiała w stosunku do przewoźników zagranicznych, których majątek jest poza bezpośrednim zasięgiem polskich organów egzekucyjnych, o tyle w stosunku do przedsiębiorców polskich przyjęcie takiego rozwiązania nasuwa wątpliwości. Zdaje się być ono wyrazem braku zaufania ustawodawcy do przedsiębiorców krajowych. W zwykłym (ogólnym) postępowaniu administracyjnym reguła jest bowiem odwrotna - decyzja organu I instancji, jeśli jest zaskarżona odwołaniem, nie podlega wykonaniu do czasu rozpatrzenia odwołania przez organ II instancji. Rygor natychmiastowej wykonalności nadaje się w tym postępowaniu wyjątkowo i w sytuacjach nadzwyczajnych, tj. wtedy, gdy zagrożone jest życie lub zdrowie ludzkie albo zachodzi potrzeba zabezpieczenia gospodarki narodowej przed ciężkimi stratami. Zatem to, co w ogólnym postępowaniu administracyjnym jest rzadkim wyjątkiem, w postępowaniu kontrolnym wobec polskich transportowców jest regułą.

Jakie za tym stoją racje? Tak naprawdę nie wiadomo. Zwolennicy istniejącego rozwiązania mogą wskazywać, że w prawie podatkowym jest tak samo. Decyzje administracyjne organów podatkowych I instancji są natychmiast wykonalne. Inna jest jednak natura decyzji wymierzających karę i decyzji podatkowych. Decyzje podatkowe określają jakieś zobowiązanie, które zazwyczaj już wcześniej z mocy prawa powstało. Choć decyzje te bywają bolesne, to nie

jest jednak ich celem spowodowanie dolegliwości prawnej, lecz wyrównanie uszczerbku jakiego doznał budżet Państwa, można powiedzieć - odebranie tego, co jest mu z mocy prawa należne.

Natomiast decyzję orzekającą kary pieniężne są zgola czymś innym. Ich wyłącznym celem jest powstanie dolegliwości finansowej dla ukaranego, a nie wyrównanie jakiegos długu wobec Państwa. Dolegliwość ta ma odstraszać przed naruszaniem prawa. Cel prewencyjny jest tu pierwszoplanowy. To czy kara zostanie wykonana natychmiast, czy też parę tygodni, a nawet miesięcy później, ale po rozpatrzeniu złożonego odwołania, z punktu widzenia realizacji celu przepisów jest obojętne. Natomiast z perspektywy zasady zaufania obywateli do Państwa ma to znaczenie pierwszorzędne!

Obecnie mamy do czynienia z rozwiązaniem prawnym, którego przesłanie jest takie: choć brak pewności co do poprawności decyzji, bo nie jest ona zweryfikowana w administracyjnym toku instancji, to i tak jest ona wykonywana. Ryzyko pomyłki organu I instancji ponosi przedsiębiorca. Ważniejsza jest dolegliwość od sprawiedliwego rozstrzygnięcia. Trudno to inaczej ocenić niż brak zaufania ustawodawcy do krajowych przedsiębiorców. Podczas gdy brak jakichkolwiek ważnych powodów, które kazałyby natychmiast egzekwować karę na mocy decyzji nieostatecznej, która przez organ wyższego stopnia może być w wyniku odwołania uchylona. Rozwiązanie takie jest wadliwe, niepotrzebnie wzmaga stres związany z kontrolą, nie zabezpiecza żadnych realnych interesów Skarbu Państwa. Pozostaje w sprzeczności z zasadami proporcjonalności i pogłębiania zaufania obywateli do Państwa. Może powodować trudne do odwrócenia skutki w działalności przedsiębiorstwa. Dlatego postulować trzeba zmianę tych przepisów.

Póki co jednak decyzje organów pierwszej instancji są natychmiast wykonalne. Na szczęście praktyka niektórych organów stępią nieco ostrze tych regulacji. Trzeba przyznać, że Główny Inspektor Transportu Drogowego rozsądnie wstrzymuje wykonalność decyzji organów pierwszej instancji. Podstawą prawną takich działań jest art. 135 kpa. Żeby jednak **uzyskać wstrzymanie wykonalności decyzji**, należy złożyć odwołanie od decyzji organu I instancji, żeby organ nadrzędny uzyskał kompetencje do zajęcia się sprawą, i wystąpić z wnioskiem o wstrzymanie wykonalności decyzji.

Solidne przygotowanie tego wniosku jest bardzo ważne. Organ odwoławczy tylko raz będzie się nim zajmował i nie ma możliwości wydanego orzeczenia w tym przedmiocie zmienić. Ponieważ wstrzymanie wykonalności decyzji I instancji może nastąpić w "uzasadnionych przypadkach" (art. 135 k.p.a.), trzeba takie przyczyny organowi II instancji wskazać. Może to być trudna sytuacja finansowa przedsiębiorstwa, obciążenie bieżącymi zobowiązaniami, uzasadnieniem wstrzymania wykonania decyzji może być też sama wielkość kary i jej dolegliwość. Dobrze jest też poprzeć twierdzenia zawarte we wniosku kopiami odpowiednich dokumentów. Każdy przypadek nakłada na organ administracji obowiązek wnikliwej analizy. Wniosek przedsiębiorcy rozstrzygany jest w formie postanowienia, na które nie służy żaden środek zaskarżenia. Warto więc dobrze przygotować wniosek, gdyż następna okazja do wstrzymania wykonalności decyzji pojawi się może dopiero w razie wnoszenia skargi do sądu administracyjnego.

"Eko-Diesel Serwis" Sp. z o.o.

**Andrzejów Duranowski 1A
96-500 Sochaczew**

Godziny otwarcia:
Pn. 8.00-17.00
Wt.-Pt. 7.00-22.00
Sob. 7.00-15.00
tel. 046 862 12 51/61
fax 046 862 12 56
kom. 0 506 069 009/ 097

DIESEL CENTRUM

**Diagnostyka, naprawa, regulacja układów
wtryskowych silników wysokoprężnych**

www.eko-diesel.com.pl

**PROFESJONALNE USŁUGI
W DOBREJ CENIE**

www.ariscard.com

Nasze główne zalety:

- dostępność na głównych magistralach od Chin po Portugalię;
- tankowanie samochodów ciężarowych oraz autobusów za pomocą kart w rozliczeniu bezgotówkowym na kredyt do 45 dni;
- szeroki system rabatowy indywidualny dla każdego klienta na sieci ulgowej składającej się z własnych stacji benzynowych „ARIS”;
- ceny nie wyższe niż wskazane na tablicy informacyjnej na stacjach w całej sieci „ARIS”;
- serwis pomocy klientom przez 24 h na dobę według schematu hot line (help line);
- Bezpłatny serwis internetowy, który gwarantuje dostęp do aktualnych danych o tankowaniach Waszego transportu, cenach i lokalizacjach stacji;
- rozliczanie przy użyciu kart płatniczych „ARIS” przy pobieraniu opłat drogowych na drodze M1/C30 na Słobodzi, a także przy użyciu kart płatniczych PESSA w całej Europie.

Zapraszamy do współpracy!

aris MIĘDZYNARODOWA SIEĆ STACJI BENZYNOWYCH „ARIS” ZAPRASZA!

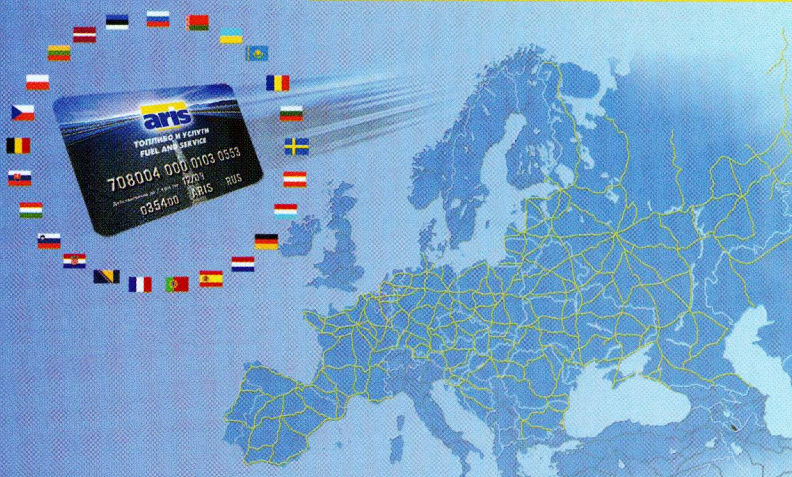
ARIS Polska Sp. z o.o. 61-371 Poznań, ul. Romana Maya 1, tel. +48618741025; fax +48618741026

Nasze główne zalety:

- dostępność na głównych magistralach od Chin po Portugalię;
- tankowanie samochodów ciężarowych oraz autobusów za pomocą kart w rozliczeniu bezgotówkowym na kredyt do 45 dni;
- szeroki system rabatowy indywidualny dla każdego klienta na sieci ulgowej składającej się z własnych stacji benzynowych „ARIS”;
- ceny nie wyższe niż wskazane na tablicy informacyjnej na stacjach w całej sieci „ARIS”;
- serwis pomocy klientom przez 24 h na dobę według schematu hot line (help line);
- Bezpłatny serwis internetowy, który gwarantuje dostęp do aktualnych danych o tankowaniach Waszego transportu, cenach i lokalizacjach stacji.

Zapraszamy do współpracy!

www.ariscard.com

**ARIS Polska Sp. z o.o. 61-371 Poznań, ul. Romana Maya 1
tel. +48618741025; fax +48618741026**